

متن پرسش

سلام محضر استاد طاهرزاده بزرگ ذبح کننده سوالات من دریافتم که تنها راه نجات از اهریمن شروری که دکارت مطرح می‌کند (یا به طور کلی نجات از خطا و اشتباه و جهل مرکب) پناه بردن به شکاکیت تسلسلیست بدین معنا که شک دارم و در شک داشتن خویش شک دارم و درین شک دوم شک دارم همین طور این شک ادمه می‌یابد و البته این تسلسل محال نیست به دو دلیل ۱ وجدانا این تسلسل را در وجود خویش می‌یابم ۲ اعداد هم تسلسل دارند و تسلسل محال نیست. پس وقتی ما هیچ گزاره‌ای را تایید نکنیم قطعاً هیچ فریبی نیز در کار نخواهد بود این نکته مورد تایید حضرتعالی می‌باشد؟ خواهشا مستدل پاسخ دهید. به نظرم خیلی از سوالات را ذبح می‌کنید. چرا دست و پای استاد در مقام پاسخ گویی لرزان است.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: گاهی به نظر می‌آید باید به خواستگاه سؤال عزیزان توجه کرد و جواب داد و نه به ظاهر سوالات. مثل آن که در قرآن هست که طرف می‌پرسد چه چیزی انفاق کنیم؟ ولی خداوند مسئله را می‌برد در جایگاه اصلی سؤال، و آن این که به چه کسانی باید انفاق کرد. ملاحظه کنید: «يَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلْ مَا أَنْفَقْتُمْ مِنْ خَيْرٍ فَلِلْوَالِدَيْنِ وَالْأَقْرَبِينَ وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ» (۲۱۵/بقره) بنابراین اگر به قول شما سوالات را ذبح می‌کنیم، ذبح شرعی انجام می‌گیرد ۲- در مورد شکی که به میان می‌آورید، بحث در محل بودن و محل نبودن شک در میان نیست، بحث در این که دکارت می‌رسد به این که در شک بودن، کسی دارد شک می‌کند که در شک بودن خود، شک ندارد و از این طریق بحث را تا یقین به وجود انسانی که شک می‌کند، جلو می‌برد با همان جمله‌ی مشهور «من شک می‌کنم، پس هستم». موفق باشید